

FARMTEST: ROLLMAX BÆLTEUNDERVOGN TIL REDUKTION AF MARKTRYK

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

RollMax har en positiv effekt i forhold til at reducere martrykket og spordybden.

Se hele [FarmTesten](#).

RollMax kan monteres på flere vogntyper som gyllevogne, frakørselsvogne, entreprenørvogne mm. Den afprøvede model har dog den begrænsning, at den ikke er udviklet til brug ved hastigheder over 12 km/time. Det kan især ved frakørselsvogne være en ulempe, da de ofte kører hurtigere i marken.

Producenten af RollMax har også afprøvet den på en mejetærsker. Når den monteres på en mejetærsker øges vægtoverføringen til bælteundervognen i takt med at korntanken fyldes. Derved minimeres risikoen for at mejetærskeren har for lidt vægt på trækjulene, til at den ikke kan køre op af skråninger specielt ved høst på lette jordtyper.

Umiddelbart er der ikke driftsmæssige ulemper ved at have RollMax monteret bortset fra en mindre frihøjde, da bælteundervognen er placeret under hjulakslerne i transportstilling, og de ca. 800 kg højere egenvægt det medfører at have den monteret på køretøjet. Frihøjden reduceres med ca. 32 cm, svarende til højden på bælterne. En ulempe er dog, at der overføres mere vægt til traktorens baghjul når RollMax sænkes, og dermed øges pakningsrisikoen på baghjulene. Det bør undersøges om det er muligt at montere bælteundervognen på anden vis, eller på en aksel længere fremme, for derved at mindske den øgede vægtbelastning på traktoren.

Resultater af afprøvningerne viser en reduceret spordybde fra 6,5 cm til ca. 4,8 cm, svarende til en reduktion på ca. 1,75 cm ved kørsel under våde forhold på en majsstub i efteråret. Ved kørsel i tørt jord er forskellen mindre med en forskel på ca. 0,5 cm. Penetrometer-målinger

foretaget i tør jord viser samme tendens, at jorden er mindre sammentrykket i hjulsporene når bælteundervognen anvendes.

Brugererfaringerne indikerer, at systemet er let at køre med, og kan med fordel styres med traktorens foragerautomatik. Under meget fugtige forhold er det dog ikke altid muligt at køre med sænket bælteundervognen, da den kan skubbe jorden foran sig. Vedligeholdelse af systemet er enkelt og begrænser sig til enkelte smøringer i sæsonen med en fedtsprøjte.

Systemets udbredelse vil afhænge af, om landbruget er villig til at betale den mérpris der vil være ved investeringen. I tilfældet med gyllevognen, hvor det forudsættes at RollMax anvendes til 20.000 tons gylle, er det beregnet at mérprisen er ca. 2 kr. pr. ton gylle, eller ca. 115 kr. pr. time ved en kapacitet på 65 tons pr. time. Denne mérpris skal opvejes af det reducerede marktryk der opnås i marken og de mindre spordybder.

Konklusionen ud fra ovenstående resultater er at RollMax har en positiv effekt i forhold til at reducere martrykket og spordybden. Der opnås en større trædeflade og mindre pakningsrisiko. Systemet kan monteres på eksisterende vogne, uden at der skal ændres på dækmontering og fælge.